

Kim Leine
Kalak
Ford.: Soós Anita
Scolar Kiadó, 2016, 560 oldal, 3750 Ft

Jók és figyelemre méltók ezek az északeurópai regények. Hogy pár éve betörték a magyar könyvpiacra is, nem túlzás, tekinthető ünnepi pillanatnak. Viszonylag későn ért el Magyarországra Kim Leine dán-norvég író első, 2007-ben kiadott, *Kalak* című regénye. A szerző azóta több kötettel büszkélkedhet, legutóbb tavaly látott napvilágot új könyve. A magyar olvasók már találkozhattak a nevével, *A Végtelen-fjord prófétái* (The Prophets of Eternal Fjord) című, a Scolar Kiadónál kiadott, az Északi Tanács Irodalmi Díját elnyert könyvnél.

A szerző életútja nem hétköznapi, különösen annak fényében nem, hogy az életben szerzett tapasztalatok hogyan jelennek meg a regényeiben. Szeretjük, ha az életből nyert megfigyelések, élmények jól működnek egy irodalmi szövegben. Kim Leine nem lőtt túl a célon, úgyesen bánt a számára kész anyaggal.

Leine 1961-ben született Norvégiában, majd tizenhét évesen Dániába költözött és tizenöt éven át a sokunk

Dráma északon

Ayhan Gökhan könyvajánlója

számára a varázslatot tartogató Grönlandon dolgozott, mint ápoló. 2004-ben visszatért Dániába és megírta a *Kalakot*.

Az északi regények környezete már földrajzi elhelyezkedéseik miatt is rejtélyes világnak tűnnek, különösen, ha hozzávesszük, az izgalmat tovább fokozandó, hogy Leine regényében felsejlik a fegyelmezett körülmények között töltött, Jehova Tanúi vigyázta gyerekkor, illetve egy erőszakra hajlamos, homoszexuális apa.

A kötet nagy részében Grönlandon vagyunk, a tett helyszínén, ugyanis a szereplő felesége megcsalás áldozata lesz, majd az otthont adó Dániába visszatérve a problémák tovább gyarapodnak, és válaszút elé állítják a főhőst, aki végül komoly döntésre szánja el magát: hátat fordít családjának és visszatér a hideg, számára mégis melegséget adó Grönlandra. Ám ez nem minden, egyik szeretője (mert hát akad belőlük néhány) meghal, minek után megnyílik a Pokol.

Hősünk iszik, drogozik, a függő-

ségek örvénye kavargó körülötte, nem engedi el. Ezekről a leírásoktól megborzong az olvasó, érzékletes és hús-bavágó, kíméletlen szövegek tárulnak elénk.

Az emlékezetes drámai jelenetek, lélektanilag kiélezett helyzetek, életszerű dilemmák mellett már az ilyen, nekünk egzotikusnak ható mondatokért érdemes a könyv az olvasásra: „Hat órán át ülünk egy jégtábla szélén fent északon, és a tengert kémleljük.” „Felhajtunk a gleccserre, át az érintetlen, csendes tájon, aztán a túloldalon le a fjord jegére, ahol az északi útvonalat követjük.” A táj örökidejű nyugalma, egyhelyben állása finoman ellensúlyozza az események egyre durvább rohamát, a feszült párbeszédet, a mélyben kavargó sötét örvényeket. Lélek és táj jól egymásra talált ebben a könyvben.

Hogy van-e katarzis, azt az olvasóra bízunk, mindenesetre, ha szabad ezt mondani, tanulság annál inkább van. Más kérdés, hogy ki mit von le belőle és mit kezd vele.